

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
(Action Research) ตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6
โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่มีพฤติกรรมอยู่ใน
กลุ่มมีปัญหาหรือกลุ่มช่วยเหลือ ผ่านขั้นตอนการคัดกรองนักเรียนจากครูที่ปรึกษาประจำชั้นตาม
กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 66 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่คัดเลือกจากนักเรียนที่มีปัญหา
มากที่สุด 5 ปัญหาๆ ละ 1 คน จำนวน 5 คน เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการเรียน ปัญหาความ
ประพฤติที่ไม่เหมาะสม ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาครอบครัวแตกแยก และปัญหาทางเพศ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการให้คำปรึกษา(Counseling) ของ จีน บาร์รี่ (Jean
Barry) บูรณาการกับแนวคิดตามหลักอริยสัจ 4 ในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาจำนวน
5 คน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการเป็นวงจรการวิจัย (Research
Cycle) 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Plan)

เป็นขั้นตอนตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ปัญหา และลำดับของปัญหานักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จากการคัดกรองของครูที่ปรึกษาประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ตามกระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีนักเรียนกลุ่มมีปัญหาหรือกลุ่มช่วยเหลือ จำนวน 66 คน ที่มีปัญหาเรียงตามลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อยมี 5 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหาความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัวแตกแยก และปัญหาทางเพศ โดยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากนักเรียนที่มีปัญหามากที่สุดในแต่ละปัญหา ๆ ละ 1 คน รวม 5 คน เพื่อดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามกรอบแนวคิดการให้คำปรึกษา (Counseling) ของ จีน บาร์รี่ (Jean Barry) บูรณาการเข้ากับแนวคิดตามหลักอริยสัจ 4

2. การลงมือปฏิบัติ (Action)

ใช้กลยุทธ์แนวคิดการให้คำปรึกษา (Counseling) ของ จีน บาร์รี่ (Jean Barry) 5 ขั้นตอนบูรณาการกับแนวคิดตามหลักอริยสัจ 4 ดังนี้

2.1 ขั้นสร้างสัมพันธภาพและสำรวจปัญหา (ทุกข์ : ความทุกข์หรือปัญหา) เป็นการเริ่มต้นพบกันครั้งแรกของครูผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนผู้รับคำปรึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะการเริ่มต้นพบกันที่เป็นไปด้วยความอบอุ่น เป็นกันเอง จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกประทับใจและไว้วางใจ พร้อมทั้งจะเปิดเผยเรื่องราวของตนเองและร่วมมือในการให้คำปรึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความประหม่าวิตกกังวลของผู้รับคำปรึกษา สร้างความรู้สึกคุ้นเคยเป็นกันเองระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหา ทำให้ผู้รับคำปรึกษายอมรับและอยู่กับปัญหาอย่างเข้าใจ ถ้าเป็นผู้ป่วยก็ให้รู้ว่าป่วยแล้วมีสภาพเป็นอย่างไร มีความมั่นใจต่อการรักษาหรือการดูแลสุขภาพและไว้วางใจต่อแพทย์ผู้รักษา

แนวทางปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษา คือ ยิ้มแย้มแจ่มใส ลุกขึ้นต้อนรับหรือเดินไปรับ เชื้อเชิญให้นั่ง แนะนำรายละเอียดของตนเองสั้น ๆ เช่น ชื่อ งานหรือความรับผิดชอบ ขอให้ผู้รับคำปรึกษาแนะนำข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น ชื่อ ชั้นเรียน ครูที่ปรึกษาประจำชั้น พูดคุยเรื่องทั่วไป เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ กิจกรรมที่กำลังเป็นที่นิยม การเรียนการสอน ให้ผู้รับคำปรึกษาเล่าสาเหตุที่มาขอรับคำปรึกษา แจ้งขอบข่าย ลักษณะ กระบวนการให้คำปรึกษา ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาตามความเหมาะสม เน้นเรื่องการรักษาความลับ ฟังและใส่ใจผู้รับคำปรึกษา

2.2 ขั้นเข้าใจปัญหาและสาเหตุที่เกิดปัญหา (สมุทัย : สาเหตุแห่งความทุกข์หรือปัญหา) ในขั้นตอนที่ 2 นี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ และอาจต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้รับ

คำปรึกษา ส่วนใหญ่จะมีความสับสนทางอารมณ์ หรือมีการรับรู้ที่บิดเบือนจากความเป็นจริง เช่น อคติเข้าข้างตนเองหรือใช้กลไกป้องกันตนเองสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริง รวมทั้งสำรวจสถานการณ์ของปัญหา หาสาเหตุของปัญหาให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักรู้และเข้าใจถึง ปัญหา และสาเหตุที่แท้จริงที่เป็นปัจจุบัน ถ้าเป็นผู้ป่วยก็ให้รู้และเข้าใจว่าเป็นโรคอะไร รวมทั้ง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นถ้าไม่หายจากอาการป่วย ให้ผู้ป่วยตระหนักว่าต้องรักษาและรักษาให้หายได้ จริง เป็นการสร้างความหวังและความมั่นใจในการแก้ไขปัญหแก่ผู้รับคำปรึกษา

แนวทางปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษา คือ กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้เล่าระบายนความรู้สึกร และเรื่องราวของตนเอง ผลกระทบที่ได้รับในปัจจุบันและในอนาคต จากปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ผู้รับ คำปรึกษากำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เจ็บ พึง สังเกต และใส่ใจ ทวนซ้ำ สะท้อนกลับ สรุป ให้กำลังใจ แสดงความเห็นอกเห็นใจ

2.3 ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา (นิโรธ : การดับทุกข์ หรือผลจากการแก้ไขปัญหา)

ขั้นตอนนี้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาคำหนดโดยผู้รับคำปรึกษา จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึก ปลอดภัยในตนเอง เพราะเมื่อแก้ปัญหาแล้วจะเกิดผลจากการแก้ปัญหาในทางที่ดีขึ้นอย่างไร ถ้า เป็นผู้ป่วยก็จะมองเห็นผลของร่างกายที่แข็งแรงที่จะเกิดขึ้นหลังจากการรักษาหรือการใช้จ่าย ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาคิดเองให้มากที่สุด และสามารถตัดสินใจเลือก วิธีที่เหมาะสมที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับคำปรึกษามีแนวทางแก้ไขปัญหาคำทำได้จริง หาข้อดี ข้อเสีย ของแนวทางแก้ไขปัญหาคัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม

แนวทางปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษา คือ กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาคิดวิธีแก้ไขปัญหา

หลาย ๆ วิธี เสนอแนะวิธีแก้ไขเพิ่มเติม ให้ผู้รับคำปรึกษาบอกข้อดี ข้อเสียของวิธีการแก้ไขปัญหา แต่ละวิธีที่คิดได้ รวมทั้งที่ครูช่วยคิด ให้ข้อมูล ชี้แจงผลที่ตามมาจากวิธีแก้ไขปัญหาคิดวิธีเพิ่มเติม ให้ผู้รับคำปรึกษาสรุปวิธีแก้ไขแต่ละวิธี พร้อมทั้งข้อดี ข้อเสีย โดยครูช่วยเพิ่มเติมส่วนที่ยังไม่ สมบูรณ์ ให้ผู้รับคำปรึกษาเปรียบเทียบวิธีการแก้ไขปัญหาคัดเลือกวิธีที่เหมาะสมเพื่อผลที่จะ ได้รับจากการหาแนวทางการแก้ปัญหา

2.4 ขันวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ (มรรค : หนทางการดับทุกข์หรือวิธีการ

แก้ปัญหา) เป็นแผนและการปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขปัญหาคำตัดสินใจเลือกไว้ในขั้น ที่ 3 เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การให้คำปรึกษามีคุณค่า ถ้ามีการทำข้อตกลงว่าจะปฏิบัติตามแผน ยิ่ง จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษากดความตั้งใจและพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติงาน ถ้าเป็นผู้ป่วยก็เข้าใจกับสิ่งที่ จะรักษาโรคให้หายป่วย หรือวิธีการรักษา หรือตัวยาที่จะใช้ในการรักษาโรค ซึ่งเป็นโอกาสที่ผู้รับ คำปรึกษาจะจัดการกับปัญหาได้สำเร็จเป็นจริงได้มากยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขั้นตอน และรายละเอียดของการปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการแก้ไขปัญหาคำปรึกษาเลือกไว้

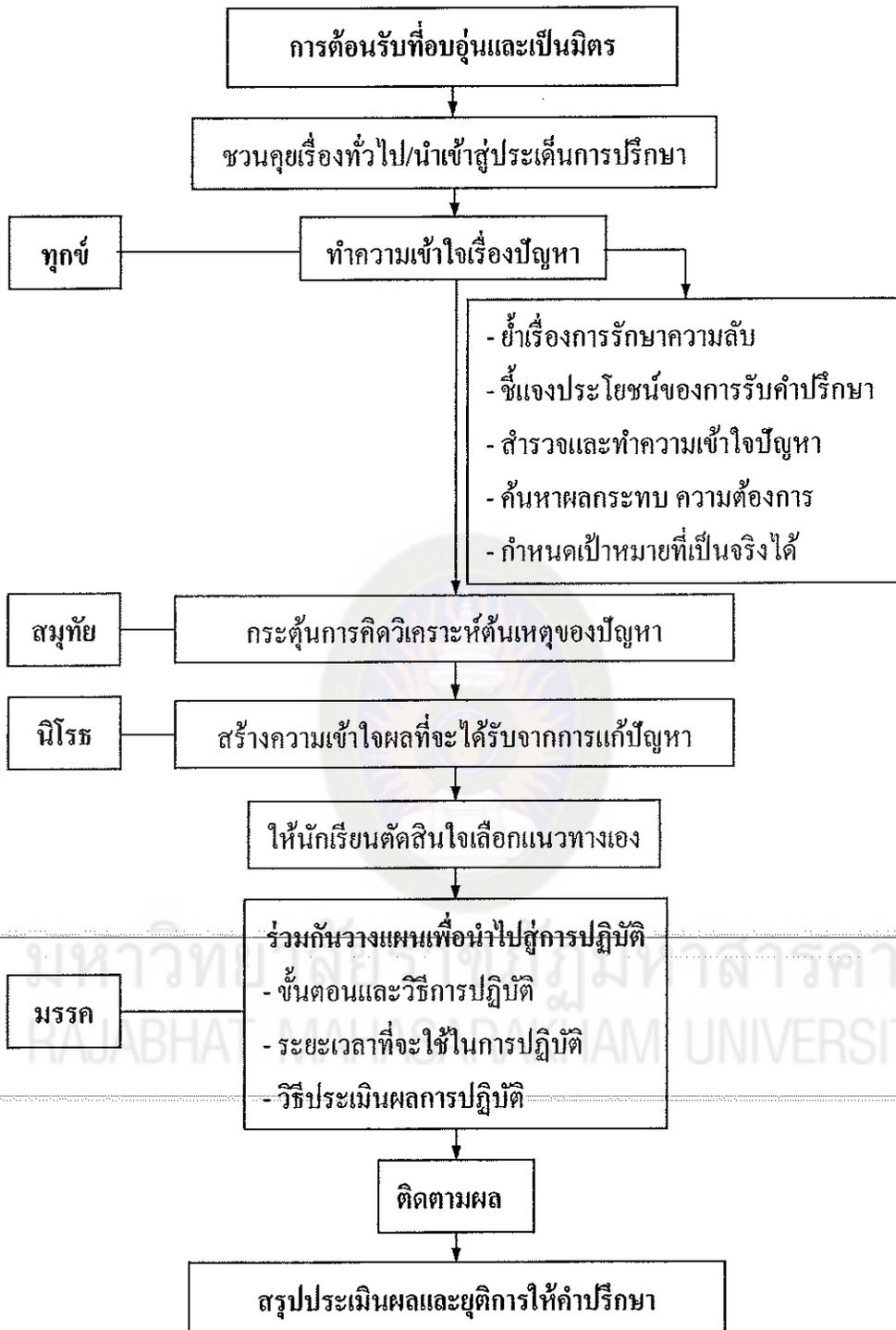
กำหนดระยะเวลา แนวทางการประเมินผลการแก้ไขปัญหา สร้างความมั่นใจในการแก้ไขปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหา

แนวทางปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษา คือ กระตุ้นผู้รับคำปรึกษาให้กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดของการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ให้กำลังใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับ ชักชวนให้ทำข้อผูกมัดเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะปฏิบัติตามแผน

2.5 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เมื่อการให้คำปรึกษาดำเนินไปจนครบตามเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละครั้ง ในแต่ละราย แก่ผู้รับคำปรึกษาอย่างราบรื่น หรือ ผู้รับคำปรึกษามีท่าทีต่อต้าน หรือไม่ให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาเท่าที่ควร ถ้าเป็นผู้ป่วยก็เลือกที่จะไม่รับการรักษาต่อ ก็ให้ยุติการให้คำปรึกษา โดยให้ดำเนินการด้วยความอบอุ่น เป็นมิตร และแสดงความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ ยุติการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง หรือแต่ละราย ให้กำลังใจและความมั่นใจแก่ผู้รับคำปรึกษา

แนวทางปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษา คือ เป็นการสรุปปัญหา สาเหตุ วิธีแก้ไข ในกรณีที่ผู้รับคำปรึกษาสามารถจัดการกับปัญหาของตนเองได้ หลังจากที่มีการติดตามผลการปฏิบัติ และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ควรชี้แจงข้อดีของการพึ่งพาตนเอง และให้กำลังใจ สนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจตนเอง และการยุติการให้คำปรึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธีการให้คำปรึกษา มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ดังแผนภูมิประกอบการให้คำปรึกษา ดังนี้

แผนภาพที่ 4 แสดงการให้คำปรึกษา

ขั้นตอนการสรุปประเมินผลและยุติการให้คำปรึกษา

แผนภาพที่ 5 แสดงการสรุปประเมินผลและยุติการให้คำปรึกษา

3. การสังเกต (Observation)

เป็นการสังเกต ติดตามและประเมินผล การดำเนินการวิจัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม นักเรียนทั้ง 5 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหาความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาครอบครัวแตกแยก และปัญหาทางเพศ อย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างปฏิบัติงานและช่วงหลังการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงจรการทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา ผลการแก้ประเด็นปัญหา หรือตรวจสอบสิ่งที่เป็นข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรค

ต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยกับผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และการวางแผนการปฏิบัติต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเภทของเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้

1.1 แบบบันทึกข้อมูล

1.2 แบบสังเกต

1.3 แบบสัมภาษณ์

1.4 แบบประเมินผล

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบบันทึกข้อมูล เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่มีโครงสร้าง จำนวน 10 ข้อ ใช้บันทึกข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ความเป็นมาของปัญหา และลำดับของปัญหาที่เกิดขึ้น

2.2 แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 ข้อ ใช้บันทึกการสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะในการคิด ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมอันพึงประสงค์

2.3 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะในการคิด ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 ข้อ

2.4 แบบประเมินผล เป็นแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะในการคิด ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 ข้อ

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

3.1 การสร้างแบบบันทึกข้อมูล เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่มีโครงสร้าง จำนวน 10 ข้อ ใช้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของปัญหาและลำดับของปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับดังนี้

3.1.1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนกลุ่มมีปัญหหรือกลุ่มช่วยเหลือ

3.1.2 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบบันทึกข้อมูลที่มีโครงสร้าง

3.1.3 สร้างแบบบันทึกข้อมูล ให้ครอบคลุมปัญหาและลำดับของปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จำนวน 10 ข้อ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

3.1.4 นำแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

- 1) นายสาคร เคนาภูมิ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) นายสมคิด ไชยวงศ์ ครูชำนาญการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 3) นายวีระชัย เจริญวัฒนะตระกูล ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

3.1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง

3.1.6 นำแบบบันทึกข้อมูลที่ผ่านการแก้ไข ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วมาจัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ ปัญหา และลำดับของปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย

3.2 การสร้างแบบสังเกต ในการสร้างแบบสังเกตเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย เนื้อหาในการสร้างแบบสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน

3.2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสังเกต (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 71-75) และข้อมูลจากขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.2.3 สร้างแบบสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 5 ข้อ

3.2.4 นำแบบสังเกตที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งเป็นชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การใช้ภาษา และการวัดผลประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1	เมื่อ	แน่ใจว่าแบบสังเกตนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
0	เมื่อ	ไม่แน่ใจว่าแบบสังเกตนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	เมื่อ	แน่ใจว่าแบบสังเกตนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.5 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความในแบบสังเกตกับ จุดประสงค์โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 90 - 91) โดยใช้ เกณฑ์ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 หากข้อใดไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องทุกข้อ และได้แบบสังเกตที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 5 ข้อ

3.2.6 นำแบบสังเกตข้อมูลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ไปจัดพิมพ์เป็น ฉบับจริงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.3 การสร้างแบบสัมภาษณ์ ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.3.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย เนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์ข้อมูลการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน

3.3.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ สร้างแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลจากขั้นตอนการให้คำปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบ สัมภาษณ์ข้อมูลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

3.3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 25 ข้อ

3.3.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งเป็นชุดเดิม ตรวจสอบความถูก ต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การใช้ภาษา และการวัดผลประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์นั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์นั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสัมภาษณ์นั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.5 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ กับ จุดประสงค์โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 90 - 91) โดยใช้เกณฑ์ ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 หากข้อใดไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องทุกข้อ และได้แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 20 ข้อ

3.3.6 นำแบบสัมภาษณ์ข้อมูลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ไปจัดพิมพ์เป็น ฉบับจริงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4 การสร้างแบบประเมินผล ในการสร้างแบบประเมินผลเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมนักเรียน มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม นักเรียน เพื่อใช้วัดพฤติกรรมของนักเรียน

3.4.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวัดผลและประเมินผล การสร้างแบบประเมินผล และข้อมูลจากขั้นตอนการให้คำปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

3.4.3 สร้างแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 25 ข้อ ตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมน้อยที่สุด

3.4.4 นำแบบประเมินผลไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งเป็นชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การใช้ภาษา และการวัดผลประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินผลนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินผลนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินผลนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.4.5 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบประเมินผลกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 90) โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 หากข้อใดไม่ผ่านเกณฑ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องทุกข้อ และได้แบบประเมินผลที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 20 ข้อ

3.4.5 นำแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ไปจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2553
2. แบบบันทึกข้อมูล ใช้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของนักเรียน ปัญหา และลำดับของปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่าง เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2553
3. แบบสังเกต ใช้บันทึกการสังเกตการพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนหลังการให้คำปรึกษานักเรียน จำนวน 5 คน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2553

4. แบบสัมภาษณ์ ใช้บันทึกการสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษาประจำชั้น 5 คน นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 5 คน หัวหน้าระดับชั้น 4 คน ผู้ปกครองนักเรียน 5 คน และเพื่อนนักเรียน 10 คน บันทึกเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนภายหลังการให้คำปรึกษา

5. แบบประเมินผล เป็นแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนภายหลังการให้คำปรึกษาโดยประเมินจาก ครูที่ปรึกษาประจำชั้น 5 คน นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 5 คน หัวหน้าระดับชั้น 4 คน ผู้ปกครองนักเรียน 5 คน และเพื่อนนักเรียน 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดกระทำกับข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึก แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินผลมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ตรวจสอบให้คะแนน และจัดหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 แบบบันทึกข้อมูล

1.1.1 จำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ของปัญหา

1.1.2 นำแบบบันทึกข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ หากพบว่าแบบบันทึกไม่มีความสมบูรณ์ก็จะนำกลับไปดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

1.2 แบบสังเกต

1.2.1 จำแนกแบบสังเกตตามลักษณะของปัญหา

1.2.2 นำแบบสังเกตมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบให้ครบทุกฉบับ

1.2.3 สรุปผลการสังเกตในแต่ละปัญหาของนักเรียน

1.3 แบบสัมภาษณ์

1.3.1 นำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์

1.3.2 สรุปผลการสัมภาษณ์ในแต่ละปัญหา

1.4 แบบประเมินผล

1.4.1 นำแบบประเมินผลตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการประเมินผล

1.4.2 นำแบบประเมินผลไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.)

2. การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล

ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบหลายมิติ (Triangulation) โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบดังต่อไปนี้

2.1 มิติด้านวิธีรวบรวมข้อมูล โดยการเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบบันทึกข้อมูล แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินผล แล้วนำมาพิจารณาว่าข้อมูลในแต่ละประเด็นเหมือนกัน หรือสอดคล้องกันเพียงใด

2.2 มิติของแหล่งข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากผู้ร่วมวิจัยครูที่ปรึกษาประจำชั้น 5 คน หัวหน้าระดับ 4 คน ผู้ปกครอง 5 คน เพื่อนนักเรียน 10 คน และนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 5 คน แล้วนำแต่ละประเด็นหรือแต่ละเรื่องมาพิจารณาข้อมูลที่มีความสอดคล้องกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 นำข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกข้อมูล แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

3.2 นำข้อมูลจากแบบประเมินผล มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การแปลผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ แปลผลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินผล แปลผลตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

ใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC (Index of Objective Congruence) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY